

YMPÄRISTÖSUUNNITELMA – ENDURON MM-OSAKILPAILU (LAHTI / VIERUMÄKI)

Tämä ympäristösuunnitelma on laadittu tukemaan Lahden kaupungin avustushakemuksen arviointikriteerejä. Suunnitelma osoittaa, että tapahtuma:

- tukee Lahden kaupungin strategisia ympäristö- ja ilmastotavoitteita
- hyödyntää olemassa olevaa infrastruktuuria ja vähentää ympäristökuormitusta
- edistää kestävästä liikkumisesta ja joukkoliikenteen käyttöä
- huolehtii luonnon ennallistamisesta ja jälkitoimista järjestelmällisesti
- vahvistaa Lahden profiilia kansainvälisesti ympäristövastuullisena tapahtumakaupunkina

Ympäristövaikutusten hallinta ja seuranta

Ympäristöteema	Tunnistettu vaikutus	Hallintatoimenpide	Seuranta ja vastuu
Maaston kuluminen	Kasvillisuuden vaurioituminen	Reittien rajaaminen, katselualueet, ei uusia uria	Ennen–jälkeen-katselmus, vapaaehtoistyö
Pysäköinti	Maaperän tiivistyminen	Keskittetyt pysäköintialueet	Alueiden ennallistaminen viikon kuluessa
Liikenne	Liikenteen päästöt	Joukkoliikenteen suosiminen, kävely-yhteydet	Viestintä yleisölle
Jätehuolto	Roskaantuminen	Lajitellut jätteet, erillinen jätehuoltosuunnitelma	Järjestäjän valvonta
Materiaalit	Kertakäyttöisyys	Uudelleenkäytettävät siimanauhat ja opasteet	Varastointi ja uusiokäyttö

1. Johdanto ja strateginen lähtökohta

Tämä ympäristösuunnitelma on laadittu Lahden kaupungille suunnatun tapahtuma-avustushakemuksen liitteeksi. Avustushakemuksen kohde on enduron MM-osakilpailu, joka sijoittuu Lahden, Ruuhijärven ja Suomen Urheiluopiston alueelle. Tämä ympäristösuunnitelma tukee Lahden kaupungin strategisia tavoitteita toimia kansainvälisesti tunnustettuna ympäristökaupunkina sekä edistää kestävä, vastuullista ja ympäristövaikutuksiltaan hallittua tapahtumatuotantoa.

Lahti, Euroopan ympäristöpääkaupunki 2021, on sitoutunut kunnianhimoisiin ilmasto- ja ympäristötavoitteisiin. Tapahtuman järjestäjä sitoutuu omalta osaltaan näihin tavoitteisiin minimoimalla tapahtuman ympäristökuormituksen ja hyödyntämällä Lahden kaupungin tapahtumien ympäristöoppaan periaatteita kaikissa tapahtuman suunnittelun sekä toteutuksen vaiheissa.

Tapahtumanjärjestäjä on perehtynyt Ekokompassiin eli suomalaiseen ympäristöjärjestelmään, joka tarjoaa organisaatioille ja tapahtumajärjestäjille käytännönläheisen toimintamallin ympäristövaikutusten tunnistamiseen, vähentämiseen ja seurantaan. Ekokompassin perusajatuksena on jatkuva parantaminen; Toiminnan ympäristövaikutukset kartoitetaan, niille asetetaan tavoitteet, konkreettiset toimenpiteet ja toteutusta seurataan systemaattisesti. Tapahtuman ympäristösuunnitelma noudattaa Ekokompassin mukaista ajattelutapaa, jossa ympäristövastuullisuus integroidaan osaksi tapahtuman suunnittelua, toteutusta ja jälkitoimia. Tapahtuman jälkeen kerätty ympäristövaikutuksia koskeva tieto puretaan ja hyödynnetään seuraavaan vastaavan tapahtuman järjestämisessä. Tapahtumanjärjestäjä on sitoutunut myös Suomen Moottoriliiton ympäristöohjelman tavoitteisiin, ja se hyödyntää Suomen Moottoriliiton kokemusta ja tukea sekä neuvontaa tapahtumanjärjestämisen ympäristösuunnittelussa.

2. Tapahtuma-alue ja reittien suunnittelu

Kilpailun erikoiskokeet ajetaan tarkasti ennalta määritellyillä alueilla. Alueiden käyttöön on saatu maanomistajien lupa ja ympäristöviranomaiselta anotaan

tapahtumalle lakisääteiset maastoliikenneluvat. Erikoiskokeet kulkevat pääosin maastossa, jossa on jo tehty metsänhoitotöitä (hakkuita ja taimiston istutuksia), sekä pelloilla. Pellot siemennetään kilpailun jälkeen maanomistajan toimesta.

Erikoiskokeiden väliset siirtymät ajetaan olemassa olevaa infrastruktuuria hyödyntäen. Siirtymät on suunniteltu hyödyntämään jo olemassa olevia metsäautoteitä, pyöräreittejä sekä muuta olemassa olevaa tieverkostoa. Uusia uria ei rakenneta eikä maastoa muokata kilpailua varten.

Kilpailu etenee enduron MM-sarjan sääntöjen mukaisesti siten, että kuljettajat ajavat erikoiskokeet määrättyssä aikataulussa ja siirtyvät niiden välillä siirtymäosuuksia pitkin. Kilpailun järjestelyissä korostuvat turvallisuus, selkeä reittiohjaus sekä ympäristön huomioiminen koko tapahtuman ajan.

3. Luonnon, maaperän ja maiseman suojeleminen

Luonnonympäristön suojeleminen on tapahtuman keskeinen periaate. Reitit, katselualueet ja yleisön liikkumisalueet rajataan siimanauhalla siten, että liikkuminen ohjautuu ennalta määritellyille ja maaston kannalta kestäville alueille. Näiden alueiden hahmottamista helpottaa se, että tapahtumanjärjestäjä on useita kertoja organisoinut pitkälti samoilla alueille enduron kansallisia kilpailuja. Reitistö ja maasto ovat siis tuttuja tapahtumanjärjestäjälle ja luontoympäristön kannalta herkät alueet tunnistetaan osaltaan jo olemassa olevan tiedon pohjalta.

Yleisölle osoitetaan selkeät ja valvotut katselupaikat, jotka on valittu siten, että maaston kuluminen, kasvillisuuden vaurioituminen ja eroosioriski minimoidaan. Herkät alueet rajataan tarvittaessa erikseen.

Reitit ja pysäköintialueet ennallistetaan viikon kuluessa kilpailun päättymisestä vapaaehtoistyövoimin. Ennallistamistoimenpiteet voivat sisältää alueiden siivouksen, painaumien tasauksen sekä tarvittaessa kasvualustan kunnostuksen.

Tarvittaessa alueille tehdään ennen-jälkeen-katselmus yhdessä maanomistajien kanssa.

4. Liikenne, pysäköinti ja logistiikka

Yleisön pysäköinti keskitetään ennalta määritellyille pysäköintialueille. Yhdeltä pysäköintialueelta on mahdollista siirtyä jalkaisin useille erikoiskokeille, mikä vähentää ajoneuvoliikennettä ja päästöjä tapahtuma-alueella.

Huolto-, tuotanto- ja järjestäjäliikenne suunnitellaan etukäteen ja toteutetaan olemassa olevaa tieverkkoa hyödyntäen. Turhaa ajoa vältetään ja liikennettä ohjataan tarvittaessa järjestyksenvalvojen ja liikenteenohjaajien avulla.

litin VPK päivystää koko kilpailun ajan alueella sammutuskaluston kanssa kipinän aiheuttamien maastopalojen varalta. Erikoiskokeiden maaleihin sijoitetaan öljynimeytysainetta mahdollisen öljyvuodon varalta. Sekä palo- että öljyvuotoriski ovat tapahtumassa vähäisiä, mutta molempiin on joka tapauksessa varauduttu asianmukaisin toimenpitein luonnon ja maaperän suojelemiseksi.

5. Julkinen liikenne ja kestävä saavutettavuus (Lahti-Vierumäki)

Tapahtuman saavutettavuutta edistetään suosimalla julkista liikennettä ja vähäpäästöisiä liikkumismuotoja. Suomen Urheiluopisto ja Ruuhijärvi ovat saavutettavissa esimerkiksi pääkaupunkiseudulta junayhteydellä ja linja-autolla sekä Lahdesta linja-autolla.

Lahden matkakeskukselta on suora linja-autoyhteys Suomen Urheiluopistolle. Linja-auto mahdollistaa polkupyörän kuljettamisen linja-autossa liikennöitsijän kulloinkin voimassa olevien ehtojen mukaisesti. Tämä tukee kestävästä liikkumisesta ja mahdollistaa pyörän käytön Suomen urheiluopiston alueella siirtymillä kilpailukeskuksen, katselualueiden ja palveluiden välillä.

Tapahtuman viestinnässä yleisöä kannustetaan tarkistamaan ajantasaiset aikataulut ja pyörän kuljetusmahdollisuudet joukkoliikenteen palveluntarjoajien kanavista.

6. Jätehuolto ja siisteys

Tapahtumalle laaditaan erillinen siivous- ja jätehuoltosuunnitelma jätehuoltomääräysten ja ohjeiden mukaisesti (ks. luonnos liitteenä). Yleisön kulkureiteille ja katselualueille sijoitetaan riittävästi jäteastioita eri jätelajikkeille. Tapahtumassa hyödynnetään Suomen Urheiluopiston jätekeräyspistettä, josta löytyy kapasiteetiltaan riittävät keräysasiat kaikille tarvittaville jätelajikkeille.

Ruokamyymäjät vastaavat omista jätehuoltosuunnitelmistaan, joiden tekemistä valvotaan, ja joiden laatimiseen annetaan tarvittaessa tukea ja opastusta. Tapahtuma-alue siivotaan järjestelmällisesti tapahtuman aikana ja välittömästi sen jälkeen.

7. Materiaalivalinnat ja tilapäiset rakenteet

Reittimerkinnät ja rajaukset toteutetaan tilapäisillä, kevyillä ja uudelleenkäytettävillä materiaaleilla. Siimanauhat ja muut merkintämateriaalit kerätään huolellisesti talteen tapahtuman päätyttyä ja käytetään uudelleen tulevissa tapahtumissa.

Pysyviä rakenteita ei pystytetä luontoon.

8. Energian ja veden kulutus

Tapahtuman järjestämisessä pyritään minimoimaan energian ja veden kulutus kaikissa tapahtuman vaiheissa. Kilpailun luonteen vuoksi tapahtumassa ei rakenneta laajoja väliaikaisia rakenteita eikä käytetä merkittävästi sähköä vaativaa tekniikkaa maastoalueilla.

Mahdollinen sähkön käyttö keskitetään kilpailukeskuksen ja muiden rajattujen toimintapisteiden alueille, joissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia sähköliittymiä. Tilapäisten energiaratkaisujen tarve pyritään pitämään mahdollisimman vähäisenä, ja energiatehokkuus huomioidaan laitteiden ja palveluiden valinnassa.

Veden käyttö rajoittuu pääosin hygieniapalveluihin ja mahdollisiin huoltopisteisiin. Vedenkulutusta seurataan ja ohjataan siten, ettei siitä aiheudu tarpeetonta kuormitusta luonnolle. Tapahtuman järjestelyissä vältetään veden turhaa käyttöä ja huolehditaan siitä, että mahdollinen jätevesi käsitellään asianmukaisesti voimassa olevien määräysten mukaisesti.

9. Hankinnat

Tapahtuman hankinnat toteutetaan kestävän kehityksen periaatteita noudattaen. Lähtökohtana on hyödyntää ensisijaisesti jo olemassa olevaa kalustoa, materiaaleja ja rakenteita sekä minimoida uusien hankintojen tarve.

Mikäli uusia hankintoja tehdään, ne pyritään valitsemaan siten, että ne ovat pitkäikäisiä, uudelleenkäytettäviä ja soveltuvat myös tuleviin tapahtumiin. Erityistä huomiota kiinnitetään materiaalivalintoihin, kuljetusten tarpeen vähentämiseen sekä paikallisten ja alueellisten toimijoiden hyödyntämiseen.

Kertakäyttöisten tuotteiden käyttöä vältetään mahdollisuuksien mukaan. Kaikki tapahtumassa käytettävät tilapäiset materiaalit, kuten reittimerkinnot ja opasteet, kerätään tapahtuman jälkeen talteen ja käytetään uudelleen.

10. Melu

Enduron MM-osakilpailu on luonteeltaan moottoriurheilutapahtuma, jossa syntyy ajoittaista melua erityisesti erikoiskokeiden aikana. Meluvaikutukset on tunnistettu osaksi tapahtuman ympäristövaikutuksia, ja niiden hallintaan kiinnitetään erityistä huomiota.

Kilpailu ajoittuu päiväaikaan, ja reittien sekä erikoiskokeiden sijoittelussa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan asutuksen ja muiden melulle herkkien kohteiden sijainti. Kilpailu toteutetaan kansainvälisten ja kansallisten lajisääntöjen mukaisesti, mukaan lukien ajoneuvojen melua koskevat tekniset määräykset.

Tarvittavat ilmoitukset ja luvat melua koskien tehdään voimassa olevan lainsäädännön ja Lahden kaupungin ohjeiden mukaisesti. Lähiympäristön asukkaille ja muille sidosryhmille tiedotetaan tapahtumasta ja sen aikatauluista ennakkoon. Mahdollisiin palautteisiin ja havaintoihin reagoidaan tapahtuman aikana ja sen jälkeen.

11. Ympäristöviestintä ja sitouttaminen

Yleisölle, osallistujille ja sidosryhmille viestitään ennakkoon ja tapahtuman aikana tapahtuman ympäristövastuullisista ratkaisuista. Viestinnässä korostetaan Lahden asemaa ympäristökaupunkina sekä tapahtuman konkreettisia ympäristötekoja.

Henkilöstö, vapaaehtoiset ja järjestyksenvalvojat ohjaavat yleisöä maaston suojelemiseksi ja ympäristöohjeiden noudattamiseksi.

12. Yhteenveto

Enduron MM-osakilpailu toteutetaan strategisesti ja vastuullisesti siten, että sen ympäristövaikutukset ovat hallittuja ja mahdollisimman vähäisiä. Tapahtuma tukee Lahden kaupungin ympäristötavoitteita, vahvistaa kaupungin ympäristömyönteistä imagoa ja osoittaa, että kansainvälisesti merkittävä moottoriurheilutapahtuma voidaan toteuttaa ympäristövastuullisesti.